

3.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf schept inzicht in de actuele risico's en het vermogen om deze risico's op te kunnen vangen. De grondslag van deze paragraaf is vastgelegd in artikel 11 van het BBV.

Inleiding en Achtergrond

Teylingen omschrijft een risico als een onzekere gebeurtenis die effect heeft op het kunnen behalen van een doelstelling. Een risico onderscheidt zich van een probleem omdat een probleem een zekerheid is. Risico's kunnen zowel intern als extern zijn.

Door te sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is Teylingen beter in staat om haar doelen te verwezenlijken met de beschikbare middelen. Bij het aangaan van risico's worden onderstaande vier vragen in acht genomen:

- Wat willen wij bereiken?
- Wat is daarbij onzeker (voor wie)?
- Wat ga wij doen (voor wie)?
- Hoeveel risico is aanvaardbaar*?

*Ten aanzien van de hoeveelheid aanvaardbaar risico is het voorlopige uitgangspunt gekozen dat de (netto) kans maal (netto) impact van de risico's per programma totaal niet groter mogen zijn dan 5% van het programmabudget (gecorrigeerd voor uitgaven aan verbonden partijen) tenzij hier een door het college goedgekeurde onderbouwing aan ten grondslag ligt. Dit uitgangspunt zal formeel worden vastgesteld wanneer er voldoende ervaring is opgedaan met de herziene methodiek van risicoberekening. In het huidige begrotingsjaar is nog geen goedkeuring vereist.

Het beperken van risico is geen doel op zich. Zonder risico's te nemen kan Teylingen geen invulling geven aan haar maatschappelijke missie. Volledige controle vereist immers oneindig budget. De kern van bovengenoemde vragen is om een gedegen afweging te maken tussen effectiviteit en efficiency.

Het sturen op risico's in relatie tot doelstellingen is een ontwikkeling binnen Teylingen die zich de komende jaren verder zal uitbreiden. In het huidige begrotingsjaar ligt de nadruk op het inventariseren en beheren van de strategische risico's per programma. Hierbij wordt gekeken naar de netto risico's. Dit zijn de risico's na het inrichten van de beheersmaatregelen. De operationele risico's binnen het ambtelijk apparaat (HLT samen) komen terug in de risico's ten aanzien van verbonden partijen. In de komende jaren zal een grotere nadruk worden gelegd op risicobewustzijn op zowel strategisch als operationeel niveau. De huidige opzet ten aanzien van risicomanagement is weergegeven in onderstaand figuur.

Omvang Risico en Weerstandscapaciteit

De omvang van het risico is berekend door per programma inzichtelijk te maken wat de belangrijkste strategische risico's (zie inleiding en achtergrond) zijn, hoe groot de kans wordt ingeschat dat het risico zich door de jaren heen zal voordoen en hoe groot de impact (in euro) naar inschatting zal zijn wanneer dit plaatsvindt. De kans maal de impact is het risicobedrag dat wordt toegevoegd aan het benodigde weerstandsvermogen.

Bij het inschatten van kans en impact wordt rekening gehouden met de beheersmaatregelen die zijn getroffen (of worden getroffen) om het risico en/of de impact te verkleinen, bijvoorbeeld een verzekering om de schade na een brand te beperken. Op deze manier wordt het netto risicobedrag berekend.

De risico's zijn geïnventariseerd door de managers die sturen op beheersing van het risico en de daarmee verbonden doelstellingen. Bij het inschatten van kans en impact hebben zij kunnen kiezen tussen het gebruik een standaard tabel voor kans en impact of het maken van eigen beoordeling.

Op basis van bovengenoemde risico-inventarisatie is gebleken dat de omvang van het netto risico van Teylingen €2.192.000 bedraagt. Dit bedrag zal als ondergrens worden gehanteerd voor de omvang van de incidentele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit kan worden ingezet om niet geraamde (onvoorziene) lasten van substantiële aard mee te dekken. De structurele weerstandscapaciteit geeft de omvang van de maximale ruimte om de belastingen te verhogen om structurele lasten mee te dragen.

Omvang risico Teylingen

(x € 1.000)

Per 01-01-2020	
Strategisch netto risico (nieuw + oud beleid) <i>-Zie uitsplitsing hieronder</i>	2.192
% risico i.r.t. programmabudgetten	<5% Programma Energiek en Sociaal Teylingen 10%
Netto risico Financiering	93
Netto risico Overkoepelend risico	62
Netto risico Verbonden Partijen	919
Netto risico Leefomgeving	362
Netto risico Vitaliteit	756
Netto risico Bedrijvigheid	0
Netto risico Bestuur en ondersteuning	0
Netto risico Duurzaam denken en doen	0

In bijlage 4 is een specificatie opgenomen van het strategisch netto risico's.

Omvang incidentele weerstandscapaciteit Teylingen
 (x € 1.000)

Per 1/1/2020	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	60.447	56.783	55.782	54.960
Stille reserve	0	0	0	0
<i>Totaal</i>	60.447	56.783	55.782	54.960

Omvang structurele weerstandscapaciteit Teylingen
 (x € 1.000)

Per 1/1/2020	2020	2021	2022	2023
Onbenutte capaciteit:				
OZB	6.701	6.701	6.701	6.701
Toeristenbelasting	100	100	100	100
Onvoorzien	25	25	25	25
Afboeken/Bijboeken				
<i>Totaal</i>	6.826	6.826	6.826	6.826

Conclusies en Kengetallen

De risico's waarvan de impact incidenteel is kunnen worden opgevangen binnen de incidentele weerstandscapaciteit. Hetzelfde geldt voor de risico's waarvan de impact structureel is.

Kengetallen Teylingen

Per 1/1/2020	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	38,4%	31,6%	36,9%	35,8%
- <i>Gecorrigeerd voor verstrekte leningen</i>	1,7%	20,6%	24,9%	24,2%
Solvabiliteit	60,8%	64,9%	64,1%	64,1%
Grondexploitatie	-0,9%	-0,2%	0,0%	0,0%
Struc. exploitatieruimte	0,9%	1,0%	-0,6%	-0,1%
Woonlasten - <i>t.o.v. landelijk gemiddelde 2019</i>	92%	93%	94%	95%
Ratio weerstandsvermogen	27.3	Wij maken gebruik van de waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor risicomanagement. De minimale ratio is $1,4 < x < 2$. Hoe hoger de ratio, hoe beter de gemeente in staat is om risico's op te kunnen vangen.		